

Mokesėių naujienos

Lietuva

Šiame informaciniame biuletenyje aprašomi svarbiausi teisės aktų mokesėių, finansų ir kitais klausimais pasikeitimai, paskelbti 2008 m. rugpjūčio mėnesį. Apžvalga parengta pagal oficialaus leidinio „Valstybės žinios“ 88 – 98 numerius.

Turinys

Finansinė atskaitomybė

Mokestiniai patikrinimai

Rinkliavos

Aplinkos teršimo mokestis

Registracija/išregistravimas iš PVM

mokėtojų registro

Užsieniečiai

Reorganizavimas

Paskolos

Kita

Finansinė atskaitomybė

LR finansų ministro 2008 m. rugpjūčio 20 d. įsakymas Nr. 1K-252 „Dėl Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 18-ojo standarto patvirtinimo“ (Valstybės žinios, Nr. 98 - 3803).

Įsakymu patvirtintas 18-iasis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

Standartas turi būti taikomas sudarant 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų rinkinį.

Įsigaliojo nuo 2008 m. rugpjūčio 29 d.

Mokestiniai patikrinimai

VMI prie LR finansų ministerijos viršininko 2008 m. rugpjūčio 11 d. įsakymas Nr. VA-44 „Dėl Valstybinės mokesėių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2005 m. sausio 13 d. įsakymo Nr. VA-3 „Dėl Pavedimo tikrinti FR0773 formos ir jos pildymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 94 - 3716).

Įsakymu nauja redakcija išdėstytos ir pakeistos Pavedimo tikrinti FR0773 forma ir jos pildymo taisyklės:

- ▶ 5.13 punkte numatyta, kad tais atvejais, kai, vadovaujantis Mokesėių administravimo įstatymo 121 straipsnio 3 dalies nuostatomis, mokestinis

patikrinimas bus pradėtas ir atliekamas be pranešimo apie pavedimo atlikti patikrinimą išrašymo, pavedimo formoje taip pat gali būti pateikiama kita svarbi informacija (pastabos) (pavyzdžiui, nurodomi mokestiniame patikrinime dalyvaujantys užsienio administratoriaus pareigūnai ir pan.);

- ▶ pakeistas 5.15 punktas, kuriame numatyta, kad formoje turi būti nurodyta ne tik papildomai mokestiniam patikrinimui atlikti skirto pareigūno arba mokestinį patikrinimą atliekantį pareigūną pakeitusio kito pareigūno pareigos, vardas, pavardė, bet ir nurodomos pareigūnų pakeitimo/ papildymo motyvuotos priežastys;

Taisyklės papildytos naujais punktais:

1. 5.17, kuriame numatyta, kad formoje taip pat turi būti nurodytos mokestinio patikrinimo nutraukimo motyvuotos priežastys, kurios patvirtintų Mokestinių patikrinimų atlikimo taisyklėse įtvirtintų mokestinio patikrinimo nutraukimo sąlygų faktinį atitikimą;
2. 17-1, kuriame numatyta, kad kiekvienu atveju mokesčių administratoriaus viršininkui (jo įgaliotam asmeniui) pasirašius, pavedimo formoje turi būti dedamas institucijos antspaudas.

Įsigaliojo nuo 2008 m. rugpjūčio 20 d.

VMI prie LR finansų ministerijos viršininko 2008 m. rugpjūčio 5 d. įsakymas Nr. VA-41 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004

m. birželio 23 d. įsakymo Nr. VA-128 „Dėl operatyvių patikrinimų atlikimo ir rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklių“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 91 - 3661).

Įsakymu pakeistos ir papildytos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. VA-128 „Dėl operatyvių patikrinimų atlikimo ir rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklių“ patvirtintos Operatyvių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų įforminimo ir tvirtinimo taisyklės. Taisyklės papildytos žemiau išdėstytais punktais:

- ▶ 5-1 punktu, kuriame numatoma, kad pavedimą tikrinti pasirašo tas AVMI viršininkas ar jo įgaliotas asmuo, kurio teritorijoje yra įregistruotas tikrintinas mokesčių mokėtojas, arba tas AVMI viršininkas ar jo įgaliotas asmuo, kurio pareigūnas atlieka patikrinimą;
- ▶ 5-2 punktu, kuriame numatoma, kad pavedimą tikrinti pasirašo VMI prie FM viršininkas ar jo įgaliotas asmuo, jei operatyvų patikrinimą atlieka VMI prie FM pareigūnai arba VMI prie FM ir AVMI pareigūnai; VMI prie FM viršininkas ar jo įgaliotas asmuo gali pasirašyti pavedimą tikrinti bet kurį mokesčių mokėtoją;
- ▶ 5-3 punktu, kuriame nustatyta, kad tais atvejais, kai mokesčių mokėtojo operatyviame patikrinime dalyvauja užsienio valstybių mokesčių administracijų (kompetentingų institucijų) pareigūnas, pavedimą pastarajam dalyvauti patikrinime pasirašo VMI prie FM arba AVMI viršininkas ar jo įgaliotas asmuo;

- ▶ 9-1 punktu, kuriame numatoma, kad prireikus, operatyviame patikrinime atlikti gali būti skiriamas papildomas mokesčių administratoriaus pareigūnas arba vienas pareigūnas pakeistas kitu, naujo pavedimo neišrašant, o papildant ankstesnįjį ir su juo supažindinant mokesčių mokėtoją;
- ▶ 10-1 punktu, kuriame numatoma, kad nepažeidžiant Mokesčių administravimo įstatymo 119 straipsnyje nustatytų apribojimų, operatyvus patikrinimas gali būti pratęsiamas, jei mokesčių mokėtojas nevykdo ar dalinai vykdo privalomus vykdyti mokesčių administratoriaus nurodymus ar yra kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių nėra galimybės operatyvų patikrinimą baigti per nustatytą terminą;
- ▶ 15 punktu, kuriame numatoma, kad tais atvejais, kai pareigūnai atlieka kontrolinį prekių (paslaugų) pirkimą prieš pradėdant operatyvinį patikrinimą, jie gali fotografuoti, daryti garso ir vaizdo įrašus nepažeisdami įstatymų garantuojamo asmens privataus gyvenimo neliečiamumo.
- ▶ taisyklių 41 ir 42 punktai pripažinti netekusiais galios.

Įsigaliojo nuo 2008 m. rugpjūčio 10 d.

Rinkliavos

VMI prie LR finansų ministerijos viršininko ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m. liepos 30 d. įsakymas Nr. VA-40/1B-484 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko ir

multinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2003 m. vasario 26 d. įsakymo Nr. V-57/1B-160 „Dėl Mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą, savivaldybių biudžetus bei valstybės pinigų fondus kodų sąrašo“ papildymo“ (Valstybės žinios, Nr. 90 - 3625).

Įsakymu Mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų, mokamų į teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas, kodų sąrašas papildytas įmokų eilutėmis:

- ▶ už Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos teikiamas paslaugas. Naujos įmokos kodas yra 5755.
- ▶ Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos paskirtos administracinės baudos. Naujos įmokos kodas yra 6098.

Įsakyme numatyta, kad minėtas pakeitimas turi būti pradėtas taikyti po 15 dienų nuo šio įsakymo įsigaliojimo dienos.

Įsigaliojo nuo 2008 m. rugpjūčio 8 d.

Aplinkos teršimo mokestis

LR aplinkos ministro 2008 m. liepos 28 d. įsakymas Nr. D1-398 „Dėl Apmokestinamųjų gaminių sąrašo formos, apmokestinamųjų gaminių sąrašo formos pildymo taisyklių, Pažymos apie apmokestinamųjų gaminių ar pakuotės atliekų

panaudojimą (išvežimą) formos, Pažymos apie apmokestinamųjų gaminių ar pakuotės atliekų panaudojimą (išvežimą) formos pildymo taisyklių, išduotų pažymų apie apmokestinamųjų gaminių ir (ar) pakuotės atliekų panaudojimą (išvežimą) ataskaitos ir gautų pažymų apie apmokestinamųjų gaminių ir (ar) pakuotės atliekų panaudojimą (išvežimą) ir šių pažymų paskirstymą organizacijos nariams ataskaitos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Valstybės žinios, Nr. 89 - 3566).

Įsakymu patvirtinta apmokestinamųjų gaminių sąrašo forma, apmokestinamųjų gaminių sąrašo formos pildymo taisyklės, pažymos apie apmokestinamųjų gaminių ar pakuotės atliekų panaudojimą (išvežimą) forma, pažymos apie apmokestinamųjų gaminių ar pakuotės atliekų panaudojimą (išvežimą) formos pildymo taisyklės, išduotų pažymų apie apmokestinamųjų gaminių ir (ar) pakuotės atliekų panaudojimą (išvežimą) ataskaitos ir gautų pažymų apie apmokestinamųjų gaminių ir (ar) pakuotės atliekų panaudojimą (išvežimą) ir šių pažymų paskirstymą organizacijos nariams ataskaitos teikimo tvarkos aprašas.

Įsigalioja nuo 2009 m. sausio 1 d.

Registracija/išregistravimas iš PVM mokėtojų registro

VMI prie LR finansų ministerijos viršininko 2008 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. VA-37 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos

Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. 178 „Dėl Įregistravimo į Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojų registrą/ išregistravimo iš Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojų registro taisyklių“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 89 - 3594).

Įsakymu pakeistas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. birželio 26 d. įsakymas Nr. 178 ir nauja redakcija išdėstytos Įregistravimo į Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojų registrą/išregistravimo iš Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojų registro taisyklės.

Įsigaliojo nuo 2008 m. rugpjūčio 6 d.

Užsieniečiai

2008 m. liepos 25 d. LR vidaus reikalų ministro įsakymas Nr. 1V-290 „Dėl pažymos Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui jo teisei gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išdavimo tvarkos aprašo ir Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nario leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje išdavimo, galiojimo pratęsimo ir panaikinimo Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariams tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2008, Nr. 88 - 3537).

Aprašas reglamentuoja detalią pažymų ES valstybės narės piliečiui jo teisei gyventi Lietuvoje patvirtinti (toliau - pažyma) išdavimo tvarką ir ES valstybės

narės piliečio šeimos nario, kuris nėra ES valstybės narės pilietis, leidimo gyventi Lietuvoje išdavimo, galiojimo pratęsimo ir panaikinimo tvarką. Įsakymu reglamentuojama pažyma pakeitė EB leidimus gyventi, kurie būdavo išduodami ES piliečiams.

Pažymą turi teisę gauti tie ES piliečiai, kurie atvyksta gyventi į Lietuvą ilgiau negu 3 mėnesius per pusę metų ir atitinka bent vieną iš 2004 m. balandžio 29 d. Lietuvos Respublikos įstatyme dėl užsieniečių teisinės padėties Nr. IX-2206 (Valstybės žinios, 2004, Nr. 73-2539) numatytų pagrindų (pavyzdžiui, yra darbuotojai ar savarankiškai dirbantys asmenys, turi pakankamai išteklių pragyventi Lietuvoje ir turi galiojantį sveikatos draudimą ar kt.). Lyginant su EB leidimais gyventi, pažymai gauti reikia vos keletą dokumentų – galiojančio asmens tapatybę patvirtinančio dokumento ir dokumento, įrodančio, kad asmuo atitinka bent vieną įstatymo numatytą kriterijų (pvz., darbo sutarties).

Priėmus prašymą su visais reikiama dokumentais, jis turi būti išnagrinėtas per 5 darbo dienas (anksčiau EB leidimo išdavimas užtrukdavo iki 1 mėnesio). Išduota pažyma paprastai galioja 5 metus nuo sprendimo ją išduoti priėmimo dienos.

Pagal aprašą ES leidimas gyventi gali būti išduodamas asmeniui, kuris nėra ES valstybės narės pilietis, tik jeigu jis (1) yra ES valstybės narės piliečio, turinčio galiojančią pažymą jo teisei gyventi Lietuvoje patvirtinti, šeimos narys; ar (2) yra mirusio ES valstybės narės piliečio šeimos narys, jeigu jie kartu gyveno Lietuvoje bent 1 metus iki ES

valstybės narės piliečio mirties; ar kitais apraše nustatytais atvejais. ES leidimas gali būti išduodamas tik ES valstybės narės piliečio šeimos nariui, kuris Lietuvos teritorijoje yra teisėtai ir ketina gyventi Lietuvoje ilgiau negu 3 mėnesius per pusę metų.

Prašymas dėl ES leidimo turi būti išnagrinėtas ir sprendimas dėl jo priimtas ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo jo pateikimo migracijos tarnybai dienos.

Reorganizavimas

2008 m. liepos 31 d. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymas Nr. V-348 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2007 m. birželio 26 d. įsakymo Nr. V-273 „Dėl 6-SD pranešimo apie draudėjo reorganizavimą pateikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, 2008, Nr. 92 - 3676).

Įsakymu pratęsiama 6-SD, 2-SD ir 1-SD pranešimų apie draudėjo reorganizavimą pateikimo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniams skyriui, kuriame vykdoma jo apskaita, terminai. Jei anksčiau pranešimai turėdavo būti pateikiami per atitinkamai 3 ar 10 kalendorinių dienų, dabar terminai pratęsiama iki atitinkamai 3 ar 10 darbo dienų.

Paskolos

2008 m. rugpjūčio 7 d. Lietuvos banko nutarimas Nr. 123 „Dėl Lietuvos Respublikos juridinių asmenų gaunamų užsienio paskolų be valstybės garantijos ir užsienio ūkio subjektams suteikiamų paskolų įregistravimo Lietuvos banke tvarkos patvirtinimo“ (Valstybės žinios, 2008, Nr. 93 - 3702).

Tvarka reglamentuoja Lietuvos juridinių asmenų gaunamų užsienio paskolų be valstybės garantijos ir užsienio ūkio subjektams suteikiamų paskolų įregistravimą Lietuvos banke ir įregistruotų paskolų duomenų tvarkymą.

Pagal tvarką Lietuvos juridiniai asmenys privalo Lietuvos banke įregistruoti gaunamą užsienio paskolą be valstybės garantijos arba užsienio ūkio subjektui suteikiamą paskolą per 15 dienų nuo paskolos sutarties pasirašymo datos (anksčiau – per 10 darbo dienų). Atitinkamas pranešimas Lietuvos bankui gali būti pateikiamas ne tik paštu ar pristatant tiesiogiai Lietuvos bankui, bet ir internetu, elektroniniu paštu ar faksu. Paskola įregistruojama ne vėliau kaip per 10 dienų nuo dokumentų Lietuvos banke gavimo dienos, o pranešimas apie paskolos įregistravimą Lietuvos Respublikos juridiniam asmeniui išsiunčiamas paštu arba elektroniniu paštu.

Skirtingai nuo anksčiau galiojusios redakcijos, Lietuvos juridinis asmuo taip pat turi pranešti Lietuvos bankui ne vėliau kaip per 15 dienų apie kiekvienos atskiros paskolos dalies, apie kurią dar nebuvo pranešta, faktinį gavimą ir grąžinimą bei esminius paskolos sutarties sąlygų, paskolos gavėjo ir kreditoriaus rekvizitų, ryšio tarp paskolos gavėjo ir kreditoriaus ir kt. pasikeitimus.

Tvarka įsigalioja 2008 m. rugsėjo 15 d.

2008 m. rugpjūčio 21 d. LR vertybinių popierių komisijos nutarimas Nr. 1K-18 „Dėl reikalavimų audito komitetams“ (Valstybės žinios, 2008, Nr. 98 - 3827).

Reikalavimai parengti, įgyvendinant Lietuvos Respublikos audito įstatymą ir ES teisės aktus. Reikalavimai taikomi audito komitetams, sudaromiems Lietuvoje įsteigtose akcinėse bendrovėse (išskyrus bankus ir Centrinę kredito uniją), kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje.

Reikalavimai įtvirtina bendrovių pareigą nustatyti vidaus taisykles, apibrėžiančias audito komiteto teises ir pareigas, audito komiteto dydį, narystės audito komitete laikotarpį, audito komiteto narių išsilavinimo, profesinės patirties reikalavimus, nepriklausomumo principus, taikomus nepriklausomiems audito komiteto nariams, ir kitus su audito komiteto sudarymu ir darbo organizavimu susijusius reikalavimus, atsižvelgiant į konkrečios

bendrovės dydį ir veiklos pobūdį. Reikalavimai taip pat įtvirtina reikalavimus audito komiteto nariams, aplinkybes, kurioms esant audito komiteto funkcijas gali vykdyti bendrovės stebėtojų taryba, reglamentuoja audito komiteto nario nepriklausomumo vertinimo kriterijus ir pan.

Reikalavimai audito komitetams įsigalioja 2008 m. spalio 1 d.

Kita

LR Vyriausybės 2008 m. rugpjūčio 20 d. nutarimas Nr. 800 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1797 „Dėl verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 98 - 3789).

Nutarimu pakeistos Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklės. Verslo liudijimas trumpesniame negu 3 mėnesių laikotarpiui neišduodamas, jeigu gyventojas, norintis įsigyti verslo liudijimą, nėra susimokėjęs valstybinio socialinio draudimo įmokų už visą verslo liudijimo galiojimo laikotarpį iš anksto.

Įsigaliojo nuo 2008 m. rugpjūčio 29 d.

VMI prie LR finansų ministerijos viršininko 2008 m. liepos 25 d. įsakymas Nr. VA-38 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2005 m. balandžio 4 d. įsakymo Nr. VA-29 „Dėl nuolatinių Lietuvos gyventojų vykdančių

individualią veiklą, įregistravimo į mokesčių mokėtojų registrą/išregistravimo iš mokesčių mokėtojų registro“ pakeitimo“ (Valstybės žinios, Nr. 89 - 3595).

Įsakymu pakeistos ir nauja redakcija išdėstytos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2005 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. VA-29 „Dėl nuolatinių Lietuvos gyventojų, vykdančių individualią veiklą, įregistravimo į mokesčių mokėtojų registrą/išregistravimo iš mokesčių mokėtojų registro“ patvirtintos Nuolatinių Lietuvos gyventojų įregistravimo į mokesčių mokėtojų registrą/išregistravimo iš mokesčių mokėtojų registro taisyklės bei nauja redakcija išdėstyta Nuolatinio Lietuvos gyventojų prašymo įregistruoti į Mokesčių mokėtojų registrą FR0792 forma.

Įsigalioja nuo 2009 m. sausio 1 d.

Ernst & Young

Assurance | Tax | Transactions | Advisory

About Ernst & Young

Ernst & Young is a global leader in assurance, tax, transaction and advisory services. Worldwide, our 130,000 people are united by our shared values and an unwavering commitment to quality. We make a difference by helping our people, our clients and our wider communities achieve potential.

Atsakomybės apribojimas

Šis leidinys yra informacinio pobūdžio, ir jame pateikiama informacija negali būti vertinama kaip konsultacija ar teisinė išvada.

Dėl informacijos apie įstatymus ir kitas teisės normas, kurie gali būti reikšmingi priimant sprendimus, prašome kreiptis į:

Kęstutis Lisauskas

Partneris, Mokesčiai – Baltijos šalys
Ernst & Young Baltic UAB
Subačiaus g. 7
LT-01127 Vilnius, Lietuva
Tel. (8 5) 274 2200
Faks. (8 5) 274 2333
Kestutis.Lisauskas@lt.ey.com

Elena Semionova

Partnerė, Mokesčiai
Ernst & Young Baltic UAB
Subačiaus g. 7
LT-01127 Vilnius, Lietuva
Tel. (8 5) 274 2200
Faks. (8 5) 274 2333
Elena.Semionova@lt.ey.com

www.ey.com

© 2008 Ernst & Young.
All rights reserved.